

TVK:n oikeustapauskommentaari 9.3.2022

Vakuutusosoikeus

Diaarinumero -

Antopäivä 14.12.2021

Tapaturma kotona etätöissä liikuttaessa työntekopisteiden välillä ei ollut sattunut työnteon yhteydessä

Tiivistelmä

A oli etätöissä kotonaan siirtymässä kannettavan tietokoneensa kanssa työsähköposteja lukien keittiön pöydän äärestä sohvalle, jolloin hän löi varpaansa sohvan jalkaan.

Vakuutusosoikeus katsoi, että tapaturma ei ollut sattunut työtapaturma- ja ammattitautilain 21 §:n 1 momentin tarkoittamalla tavalla työnteon yhteydessä. Vakuutusosoikeuden ratkaisu muutti tapaturma-asioiden muutoksenhakulautakunnan aiemmin ottaman kannan, jonka mukaan työntekopaikkojen vaihtamiseksi tapahtuva liikkuminen kotona lyhyen matkaa työsähköposteja samalla lukien voitiin katsoa tapahtuneen työnteon yhteydessä.

Taustatiedot

Työntekijä A oli ollut kotona etätöissä siirtymässä keittiön pöydän äärestä muutaman metrin sohvalle kannettavan tietokoneensa kanssa, kun hän kolautti varpaansa sohvan jalkaan.

Tilanteessa hänen huomionsa oli avoimena olevassa tietokoneessa hänen lukiessa siitä työsähköposteja. Etätöypäivänä A työskentelee keittiön pöydän ja työpöydän ääressä sekä sohvalla.

Vakuutuslaitoksen päätös

Vakuutuslaitos epäsi A:n oikeuden korvauksiin katsoen, että työpisteen vaihtaminen kotona ei kuulu varsinaisiin työtehtäviin eikä tapaturma näin ollen ollut sattunut työtehtäviä suoritettaessa. Ainoastaan välittömästi työtehtävää suoritettaessa sattunut tapaturma korvataan etätöissä työtapaturma- ja ammattitautilain nojalla.

Tapaturma-asioiden muutoksenhakulautakunnan ratkaisu

A valitti tapaturma-asioiden muutoksenhakulautakuntaan, joka kumosi vakuutuslaitoksen päätöksen ja määräsi vakuutuslaitoksen suorittamaan lainmukaisen korvauksen A:lle sattuneesta työtapaturmasta.

Muutoksenhakulautakunta perusteli ratkaisuaan sillä, että A on liikkunut lyhyen matkaa eri työntekopaikkojen välillä lukien samalla työ sähköposteja. Muutoksenhakulautakunta piti uskottavana A:n esittämää selvitystä siitä, että hän on vahingon sattumishetkellä lukenut töihinsä liittyviä viestejä kädessään olleelta tietokoneelta. Näin ollen vahinkotapaturma on sattunut työnteon yhteydessä ja oikeuttaa korvaukseen.

Vakuutusoikeuden ratkaisu

Vakuutuslaitos vaati muutosta tapaturma-asioiden muutoksenhakulautakunnan päätökseen katsoen, että vahinko ei ollut korvattava. Liikkumisen työpisteiden välillä ei voida katsoa kuuluvan A:n työtehtäviin, vaikka työnantaja olisi liikkumista etätyöpäivän aikana yleisesti suosittanutkin. Vahinkohetken tekeminen ei ole ollut välttämätöntä työn suorittamiseksi. Tapaturman pääasiallinen syy on ollut liikkuminen asunnossa.

Vakuutusoikeus kumosi muutoksenhakulautakunnan päätöksen ja jätti asian vakuutuslaitoksen antaman päätöksen varaan.

Vakuutusoikeus viittasi perusteluissaan mm. lain esitöihin (HE 277/2014), joissa on todettu mm., että kotona työtään tekevän asunto on alue, jonne työnantajan oikeus välittömään työn johtoon ja valvontaa ei ulotu ja usein työntekijä voi tällaisessa tapauksessa myös itse päättää työympäristöstään ja siitä, miten hän työnsä tekee. Vakuutusoikeus totesi, että korvaussuoja etätyössä rajautuu vain lain 21 §:n 1 momentissa tarkoitettuun työntekoon ja että korvattavuutta tulee tulkita suppeasti siten, että ainoastaan välittömästi työtehtävää suoritettaessa sattunut tapaturma kuuluu korvattavuuden piiriin. Vaikka A on siirtyessään työpisteeltä toiselle lukenut kannettavalta tietokoneelta työ sähköposteja, itse siirtymisen, jonka seurauksena vahinkotapahtuma on aiheutunut, ei käytettävissä olevan selvityksen

perusteella voida katsoa kuuluvan A:n työtehtäviin. Työnantajan mahdollisella suosituksella työntekopisteiden välillä siirtymiseen päivän aikana ei ole vaikutusta asian arvioinnissa.

Lainkohdat

Työtapaturma- ja ammattitautilaki 20 §, 21 § 1 mom. ja 25 §

TVK:n kommentaari

Vakuutusosoikeus painottaa ratkaisussaan suppean tulkinnan periaatetta tulkitessaan sitä, mitä katsotaan kuuluvan työnteon yhteyteen. Vakuutusosoikeus katsoo, että liikkumisella työpisteeltä toiselle ei ole ollut välitöntä yhteyttä työtehtävän hoitamiseen, koska työtehtävän hoitaminen itsessään ei ole edellyttänyt liikkumista. Toisin kuin muutoksenhakulautakunta vakuutusosoikeus ei antanut painoarvoa sille, että henkilö on liikkumisen aikana lukenut työsähköposteja.

Vakuutusosoikeuden tulkinta saa tukea 25 §:n rajoitussäännöstä koskevista hallituksen esityksen perusteluista, joiden mukaan rajoitukset ovat tarpeen, koska työntekijä voi kotona työtä tehdessään itse päättää siitä, miten hän työnsä tekee ja siten myös siitä, työskenteleekö hän useassa eri työntekopisteessä liikkuen niiden välillä.

Vakuutusosoikeus ei ole aiemmin ottanut kantaa työpisteiden välillä tapahtuvaan liikkumiseen. Aiempi ratkaisu (esim. diaarinumero 4073:2020) on koskenut liikkumista työhön liittyvän laitteen noutamiseksi, minkä vakuutusosoikeus on katsonut liittyvän kiinteästi työtehtävien hoitamiseen.

Vakuutusosoikeuden ratkaisujen perusteella voi arvioida, että työhön liittyvän laitteen noutamiseksi tapahtuvalla liikkumisella on kiinteämpi ja välittömämpi yhteys työntehtävien hoitamiseen kuin työpisteiden vaihtamiseksi tapahtuvalla liikkumisella. Työpisteiden vaihtamiseksi tapahtuva liikkuminen rinnastuu tauon viettämiseen, joka on 25 §:n nojalla rajattu etätyössä vakuutusturvan ulkopuolelle.

Vakuutusosoikeuden antamien ratkaisujen perusteella jää edelleen avoimeksi se, mikä kaikki liikkuminen kotona etätyössä katsotaan työnteon vuoksi välttämättömäksi.

Asiasanat

Etätyö; työnteon yhteydessä; ei-korvattava

